

CHEMISCH WEEKBLAD

ORGAAN VAN DE NEDERLANDSE CHEMISCHE VERENIGING

INHOUD

	Bladz.		Bladz.
Verhandelingen, Overzichten, Verslagen.	441	Verenigingsnieuws	453
Verslag van het Algemeen Bestuur omtrent de handelingen en bevindingen van de Nederlandse Chemische Vereniging in 1952.		Mededelingen van het Secretariaat. — 110e Algemene Vergadering. — Contributie 1953.	
Verslagen der Commissies.	450	Mededelingen van verschillende aard	455
Prof. Dr. Ir. J. Smittenberg, Jaarverslag over 1952 van de Stichting Centraal Instituut voor Fysisch-chemische Constanten.		Wij ontvingen.	455
Personalia.	453	Vraag en Aanbod.	456
		Aangeboden betrekkingen.	456
		Gevraagde betrekkingen.	456
		Agenda van Vergaderingen.	456

Verhandelingen, Overzichten, Verslagen

54 : 061.2(492) : 06.055.5.,1952"

Verslag van het Algemeen Bestuur omtrent de handelingen en bevindingen van de Nederlandse Chemische Vereniging in 1952

Algemeen Bestuur.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur in 1952 was als volgt:

Prof. Dr. H. J. C. Tendeloo, voorzitter.
 Prof. Dr. J. Kok, ondervoorzitter.
 Dr. T. van der Linden, secretaris.
 Dr. W. Meyer, penningmeester.
 Dr. H. A. Boekenooogen.
 Prof. Dr. J. H. de Boer
 Mevr. Prof. Dr. C. H. MacGillavry.
 Ir. P. Schut.
 Ir. H. W. Slotboom.

Het Algemeen Bestuur vergaderde dit jaar vijf maal, nl. op 9 April, 19 Juni, 25 September, 17 November en 23 December. Behalve de vergadering van 23 December, die te Amsterdam plaats vond, werden alle vergaderingen te Utrecht gehouden.

Van de talrijke punten, die op de bestuursvergaderingen aan de orde zijn geweest, mogen hier met name genoemd worden de toekomstige behoefte aan academisch gevormde chemici, de bevordering van de vakopleiding in de chemische industrie, de samenwerking met andere verenigingen inzake de positie der intellectuelen, de van 't Hoff-herdenking en de viering van het 50-jarige bestaan der vereniging.

Algemene Vergaderingen.

De zomervergadering vond dit jaar plaats op 28, 29 en 30 Juli te Maastricht. De organisatie hiervan was door de Chemische Kring Limburg uitstekend verzorgd. Te betreuren was echter, dat voor het eerst sinds vele jaren op die dagen het weer zeer te wensen overliet. Desondanks kan deze vergadering zeer geslaagd genoemd worden.

De algemene voordracht te Maastricht werd gehouden door Dr. G. Berkhoff, hoofdbedrijfsingenieur bij de Staatsmijnen over: *De taak van de Chemische Industrie in de economische ontwikkeling van Nederland*. Deze voordracht is afgedrukt in Chem. Weekblad 49, 177 (1953).

Een verslag van deze zomervergadering is opgenomen in Chem. Weekblad 48, 778 (1952), terwijl in hetzelfde nummer op blz. 782 e.v. het verslag van de Algemene Huishoudelijke Vergadering werd afgedrukt.

De wintervergadering werd, evenals vorige jaren, te Amsterdam gehouden en wel op 23 December. De algemene voordracht werd gehouden door Dr. Ir. J. P. K. van der Steur over: *De ontwikkeling van de chemie en industrie der oliën en vetten*. De tekst van deze voordracht is afgedrukt in Chemisch Weekblad 49, 425 (1953). Het verslag, tevens notulen, van de algemene huishoudelijke vergadering treft men aan in Chem. Weekblad 49, 130 (1953).

Raad van Overleg.

De Raad van Overleg kwam in het verslagjaar tweemaal bijeen, en wel op 17 Mei en 25 October, beide malen te Utrecht.

Beide vergaderingen waren vrijwel uitsluitend gewijd aan de punten, voorkomende op de agenda's der Algemene Huishoudelijke Vergaderingen te Maastricht, resp. te Amsterdam.

Leden.

De namen van de leden, die de Vereniging in 1952 door de dood verloor, zijn opgenomen in het verslag van de vergadering van 23 December 1952 (zie boven).

Wegens overlijden en bedanken werden 77 namen van de ledenlijst afgevoerd; 288 nieuwe leden traden in 1952 tot de Vereniging toe.

Tussen 1 November en 1 Januari 1952 werden 170 candidaatleden voorgesteld. Met inbegrip van dezen telde de ledenlijst op 1 Januari 1953 ca. 3475 leden.

Chemisch Weekblad, Recueil, Chemisch Jaarboekje, Tabellenlijst.

Evenals het vorige jaar liet de hoeveelheid aangeboden copie voor het Chemisch Weekblad niets te wensen over. Door de overvloed van copie was het mogelijk een vijftal speciale symposiumnummers, waarin de volledige voordrachten en discussies van het desbetreffende symposium waren opgenomen, uit te geven.

Naast deze symposiumnummers verscheen ter gelegenheid van de 108e Algemene Vergadering te Maastricht een speciaal Limburg-nummer, terwijl de nagedachtenis van onze landgenoot J. H. van 't Hoff geëerd werd met een van 't Hoff-nummer ter gelegenheid van de herdenking van zijn 100e geboortedag op 30 Augustus 1952.

De gemiddelde omvang van het Weekblad per nummer steeg van 19.25 blz. per nummer in 1951 tot 19.6 blz. per nummer in 1952.

Ook over de hoeveelheid copie voor het Recueil viel niet te klagen. De omvang overschreed die, waarmede bij de begroting voor dit jaar was rekening gehouden, aanmerkelijk. De omvang was begroot op ca. 1200 bladzijden, zij werd 1343. Hiertoe werkte mede een aantal verhandelingen ter ere van het 25-jarige professoraat van Prof. Bungenberg de Jong in het Januarinumnummer en het in Augustus ter gelegenheid van het aftreden van Prof. Backer uitgegeven Backer-nummer.

De onderhandelingen met de Société Chimique de Belgique en de Vlaamse Chemische Vereniging over een eventuele combinatie van het Recueil en het Bulletin des Sociétés Chimiques Belges vonden dit jaar verdere voortgang, doch kwamen nog niet tot afsluiting.

Van het Chemisch Jaarboekje, Personalialia, verscheen dit jaar de een en dertigste druk.

De nieuwe uitgave van de Tabellenlijst, de „Lijst van tabellen ten dienste van laboratoria" verscheen in de loop van 1952. In tegenstelling tot de vorige uitgaven is het boekje ditmaal in zakformaat en losbladig. Een woord van dank aan allen, die aan de totstandkoming van deze uitgave zo belangeloos hun medewerking gaven werd op de Decembergadering gebracht en moge hier worden herhaald.

De mogelijkheid van een hernieuwde bewerking en uitgave van de Boekenlijst is nog in studie.

Symposia.

Niet minder dan 8 symposia, georganiseerd door Secties der Vereniging, al dan niet in samenwerking met andere verenigingen, werden in het verslagjaar gehouden. De onderwerpen, die werden behandeld, zijn vermeld in het verslag van de Algemene Vergadering van 23 December 1952 in het Chemisch Weekblad 49, 131 (1953).

Van twee van deze symposia, nl. dat over Ionen-uitwisselaars en dat over Carbonium-ion-reacties, werden verslagen in het Chemisch Weekblad gepubliceerd, ieder in een afzonderlijk symposiumnummer. Bovendien verschenen in 1952 afzonderlijke nummers over de in 1951 gehouden symposia over Vlamfotometrie, over Macromoleculen en over Chromatografie.

Vacantiecursussen.

Er hadden in 1952 twee vacantiecursussen plaats. Een er van was georganiseerd door de Commissie voor Vacantie-leergangen voor leraren. Zij werd gehouden in het Koninklijke/Shell-laboratorium te Amsterdam en betrof belangrijke onderwerpen uit de aardolie-industrie. De grote belangstelling maakte het noodzakelijk de deelnemers in twee groepen te splitsen, een op 28 en 29 Augustus 1952 en een op 5 en 6 Januari 1953. In totaal namen 32 personen aan deze geslaagde cursus deel, waarvan een verslag werd gepubliceerd in Chemisch Weekblad 49, 62 (1953).

De tweede vacantiecursus in 1952 werd georganiseerd door de Commissie voor Vacantiecursussen en betrof het onderwerp Kwantitatieve semimicroanalyse.

Deze cursus, die te Delft in het Laboratorium voor Microanalyse van de Technische Hogeschool werd gehouden, werd door 11 deelnemers bijgewoond. Het verslag werd opgenomen in Chem. Weekblad 49, 156 (1953).

Commissies.

Voor de werkzaamheden der Commissies moge worden verwezen naar de desbetreffende jaarverslagen. Het aantal Commissies bleef in 1952 onveranderd.

Secties en Afdelingen.

Het aantal secties bleef in 1952 hetzelfde (9). Vijf der Secties organiseerden in dat jaar, al dan niet in samenwerking met andere een symposium (zie boven). De overige Secties hielden alleen vergaderingen met een gevarieerd programma.

Het aantal Afdelingen (Chemische Kringen) bleef eveneens ongewijzigd en bedraagt thans 20. De meeste Afdelingen gaven ook dit jaar blijk van veel activiteit getuige de vele bijeenkomsten, die in het Chem. Weekblad zijn aangekondigd.

Secretariaat.

De bezetting van het Secretariaat en het Redactie-bureau onderging een wijziging doordat mejuffrouw M. H. van Ginkel de dienst der Vereniging in Februari verliet. De door haar vertrek ontstane vacature werd voorlopig onvervuld gelaten.

Aantal ingekomen stukken, excl. Commissie Tewerkstelling en Crisisfonds en Centrale Commissie	4542 (3800)
Aantal uitgegane idem	7322 (8134)
Ingekomen stukken van de Cie. Tewerkstelling en Crisisfonds	57 (46)
Uitgegane idem	52 (55)
Ingekomen stukken van de Centrale Commissie voor het Analystexamen	8214 (7955)
Uitgegane idem	13529 (10044)
Totaal ingekomen stukken	12723 (11802)
Totaal uitgegane stukken	20903 (18233)

De ingekomen en uitgegane stukken van het Redactie-bureau van het Chemisch Weekblad en het Recueil zijn hierbij niet inbegrepen.

De cijfers tussen haakjes zijn die van 1951.

Verdere bijzondere vermeldenswaardigheden.

In Mei 1952 bracht de Food and Agricultural Group van de Society of Chemical Industry een bezoek aan ons land. Ter gelegenheid van dit bezoek organiseerde de Amsterdamse Chemische Kring namens de Nederlandse Chemische Vereniging een ontvangstavond in het restaurant van het Kon. Instituut voor de Tropen te Amsterdam, welke door de buitenlandse gasten zeer op prijs werd gesteld.

T'er gelegenheid van de 100ste geboortedag van Jacobus Henricus van 't Hoff werd op 30 Augustus 1952 door de Nederlandse Chemische Vereniging een herdenkingsbijeenkomst georganiseerd in het Laboratorium voor Algemene en Anorganische Scheikunde te Amsterdam, die door vele officiële personen, familieleden van van 't Hoff en andere belangstellenden werd bijgewoond. Aansluitend aan deze herdenking was een kleine tentoonstelling ingericht van portretten, boeken, publicaties, ere-diploma's, medailles enz., op het leven van van 't Hoff betrekking hebbende. Veel hulp werd hierbij verleend door het Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen te Leiden. De verzameling werd door dit Rijksmuseum voorts nog in de Bibliotheek der Technische Hogeschool ter bezichtiging opengesteld.

Financieel verslag.

De rekening over 1952 leverde een nadelig saldo van f 2266.64 tegenover een begroot tekort van f 4710.—. Bij de beoordeling van deze uitkomst moet in aanmerking worden genomen, dat het mogelijk bleek de kosten van de Tabellenlijst en van de vervaardiging van de ringbanden geheel op te brengen op het boekjaar 1952, zonder daarbij het kapitaal der vereniging aan te tasten.

Balans.

De balans per 31 December 1952 en de rekening over 1952 zijn opgemaakt door het Eerste Nederlandse Accountantskantoor van 1883 Moret en Starke, dat de boekhouding controleert en het grootboek bijhoudt.

Door dit accountantskantoor werd mede de aanwezigheid van de gelden en beleggingen onder beheer van de Financiële Commissie vastgesteld. De mutaties in de bankrekening, in het effectenbezit en de renteverantwoording over 1952 werden eveneens gecontroleerd.

Het bedrag van de op 31 December 1952 nog te vorderen contributies en abonnementsgelden is belangrijk hoger dan op 31 December van het voorafgaande jaar. Deze achterstand wordt grotendeels veroorzaakt, doordat de contributiebetaling van de leden in Indonesië stagneert. Herhaalde pogingen hierin verbetering te brengen, hebben slechts gering resultaat opgeleverd.

Uit het legaat door wijlen Mejuffrouw Korteweg aan de N.C.V. vermaakt, werd nog een bedrag van f 900.— ontvangen, dat aan het vermogen werd toegevoegd.

Van de Amerikaanse uitgever, die de herdruk van de eerste 38 jaargangen van het Recueil verzorgde, werd in 1952 f 2416.89 ontvangen, welk bedrag werd bijgeschreven op de post Reserve Recueil.

Staat van Baten en Lasten.

De post Commissies vertoont een sterke stijging in verband met de kosten van de enquête van de Commissie voor Maatschappelijke Belangen naar de materiële positie der chemici.

De exploitatie van het Chemisch Weekblad sluit met een nadelig saldo van f 3.152.69 tegenover een begroot tekort van f 18.400. Dit verrassende resultaat werd verkregen tengevolge van de sterk toegenomen opbrengst der advertenties, terwijl de restitutie van de in de jaren 1947/1952 te veel betaalde omzetbelasting ook daartoe bijdroeg.

Terwijl over 1951 de afrekening van het Analystexamen een tekort opleverde, werd in 1952 een batig saldo van niet minder dan f 5280.04 verkregen. De uitkomst wordt door een groot aantal factoren beïnvloed, waardoor het niet wel mogelijk is om voor deze post een enigermate juist bedrag te begroten.

Diverse baten werden verkregen uit de verkoop van de Tabellenlijst aan niet-leden (f 3272.—), terwijl de verkoop van ringbanden voor deze lijst f 900.— heeft opgebracht.

Voor het Algemeen Bestuur,
J. H. DE BOER, voorzitter.
T. VAN DER LINDEN, secretaris.
W. MEIJER, penningmeester.

Verslag over 1952 van de Chemische Raad van Nederland.

Aangezien er in 1952 geen conferenties van de Union waren voor te bereiden en geen leden van de Raad op het punt stonden af te treden, hebben de werkzaamheden van de Raad in genoemd jaar stil gelegen.

De Secretaris,
C. J. VAN NIEUWENBURG.

Verslag over 1952 van de Redactiecommissie van het Chemisch Weekblad.

In 1952 verschenen 52 nummers, totaal 1012 bladzijden tekst bevattende, benevens 23 bladzijden register en 16 bladzijden index op adverteerders en belangrijke gegevens uit de advertenties.

Het aantal advertentiepagina's bedroeg 550.

De copietoevoer was mede door een speciaal Limburg-nummer (44 blz.) op 5 Juli, ter gelegenheid van de Zomervergadering, een van 't Hoff-nummer (40 blz.) op 30 Augustus, ter herdenking van het feit dat deze grote landgenoot 100 geleden werd geboren, benevens door een vijftal symposia over Macro-

BAISIT

Geldmiddelen:		Vermogen 1 Januari 1952	Af: nadelig saldo 1952	f 123.197,35 " 2.266,64 f 120.930,71 " 4.724,54
Kas	f 1.393,94	Bij: koersstijging effecten f 1.546,54		
Postrekening no. 7680	" 2.298,45	erfenis Korteweg (restant) . . . " 900,—		
Rotterdamsche Bank	" 6.907,27	opbrengst Jaargangen Recueil . . " 2.278,—		
Amsterdamsche Bank	" 2.474,39			
Rijkspostspaarbank	" 229,18			
Nutsspaarbank	" 11.237,34			
Hypotheek U/G	" 23.000,—	Saldo 31 December 1952.		f 125.655,25
Effecten	" 127.950,35	Reserve Chemiehuus		" 10.000,—
Kantoormeubilaire	" 1,—	Reserve Recueil		" 10.304,23
Archief jaargangen Recueil	" 1,—	Crisisfonds		" 9.629,87
Stichting Recueillfonds	" 2.037,95	D. B. Centen's Uitgevers Mij., Amsterdam		" 13.108,01
Tevorderen contributies en abonnementsgelden	" 5.546,10	Commissie wetenschappelijk onderzoek jonge chemici		" 10.696,98
Vorderingen en vooruitbetaalde kosten	" 2.623,70	Reserve Internationale vertegenwoordiging		" 1.196,89
		Diverse schulden en nog te betalen kosten		" 12.002,22
		Vooruitontvangen contributies en abonnementsgelden		" 3.476,78
Analyst-examen:	f 52.653,56			
Saldo postrekening no. 173900	" 42.284,—			
Af: vooruitontvangen examengelden en nog te betalen kosten				
				f 196.070,23

EXPLOITATIETREKENING VAN HET RECUEIL DES TRAVAUX CHIMIQUES DES PAYS-BAS.

	Rekening 1951	Begroting 1952	Rekening 1952	Rekening 1951	Begroting 1952	Rekening 1952
D. B. Centen's Uitgevers Mij.	f 25.676,30	f 26.500,—	f 28.108,21	f 2.598,—	f 1.900,—	f 2.037,95
Vertaalkosten en honoraria	1.691,81	" 2.000,—	" 1.709,18	" 7.552,75	" 7.000,—	" 6.997,—
Diversen (Cliché's en assurantie)	" 1.027,78	" 1.000,—	" 1.117,04	" 9.052,90	" 8.600,—	" 9.625,09
				" 869,56	" —,—	" 710,62
				" 8.322,68	" 12.000,—	" 11.563,77
Afdracht Recueilsfonds						
Abonnementen van leden						
Aandeel idem niet-leden						
Losse nummers, registers, enz.						
Nadelig saldo						
	f -28.395,89	f 29.500,—	f 30.934,43	f 28.395,89	f 29.500,—	f 30.934,43

W. Gravenhage, 9 April 1953.

Eerste Nederl. Accountantskantoor van 1883

Moret & Starke.

w.g. De l'ECLUSE.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN.

Lasten

Baten

	Rekening 1951	Begroting 1952	Rekening 1952		Rekening 1951	Begroting 1952	Rekening 1952
Salariissen	f 24.500,47	f 24.925,—	f 23.560,80	Contributies, w.o. achterstallige .	f 53.722,61	f 55.000,—	f 55.330,38
Pensioenpremies en sociale lasten . . .	" 4.816,29	" 4.835,—	" 5.576,—	Donaties	" 7.930,—	" 8.000,—	" 7.890,—
Pensioen	" 1.000,—	" 1.000,—	" 1.000,—	Batig saldo Analystexamen . . .	" —,—	" 800,—	" 5.284,98
Kosten Secretariaat	" 7.568,15	" 6.000,—	" 6.857,08	Restitutie bureaukosten Analyst- examen	" 4.800,—	" 6.000,—	" 6.000,—
Kosten Algemeen Bestuur	" 1.086,95	" 1.100,—	" 1.611,43	Saldo Commissie U.T.K.	" 223,16	" —,—	" —,—
Kosten Algemene Vergadering	" 1.822,78	" 2.000,—	" 1.934,80	Rente beleggingen	" 5.280,04	" 4.000,—	" 6.696,—
Commissies	" 234,36	" 400,—	" 1.255,77	Verkoop Chemisch Jaarboekje . .	" 944,22	" 1.000,—	" 5.983,63
Instituut Phys. Chem. Constanten . .	" 2.000,—	" —,—	" —,—	Diverse baten	" 2.660,01	" 4.710,—	" 2.266,64
Saldo commissie U.T.K.	" —,—	" —,—	" 73,89	Nadelig saldo	" —,—	" —,—	" —,—
Secities en Afdelingen	" 823,97	" 800,—	" 1.175,29				
Union en Tables Annuelles	" 2.253,43	" 2.250,—	" 2.252,37				
Reserve Intern. Vertegenw.	" 500,—	" 500,—	" 500,—				
Lidmaatschappen	" 574,—	" 550,—	" 469,—				
Nadelig saldo Analystexamen	" 411,39	" —,—	" —,—				
Kosten Chemisch Jaarboekje	" 3.693,26	" 3.750,—	" 4.014,16				
Nadelig saldo Chemisch Weekblad . .	" 15.602,31	" 18.400,—	" 3.152,59				
Nadelig saldo Recueil	" 8.322,68	" 12.000,—	" 11.563,77				
Kosten Tabellenlijsten	" —,—	" —,—	" 17.955,98				
Afschrijving Ringbanden	" —,—	" —,—	" 5.478,46				
Diverse lasten	" 350,—	" 1.000,—	" 1.223,24				
f 75.560,04	f 79.510,—	f 89.654,63		f 75.560,04	f 79.510,—	f 89.654,63	

EXPLOITATIEREKENING VAN HET CHEMISCH WEEKBLAD.

Lasten

Baten

	Rekening 1951	Begroting 1952	Rekening 1952		Rekening 1951	Begroting 1952	Rekening 1952
D. B. Centen's Uitgevers Mij.	f 21.879,20	f 21.200,—	f 21.768,62	Restitutie Omzetbelasting 1947/52	f —,—	f —,—	f 4.640,50
Honoraria	" 2.385,41	" 3.000,—	" 2.400,63	Aandeel in advertenties	" 12.302,80	" 9.000,—	" 20.004,16
Diversen (Cliché's en omzetbelasting) .	" 4.280,92	" 4.000,—	" 4.367,38	Aandeel in abonnementen	" 640,42	" 800,—	" 739,38
				Nadelig saldo	" 15.602,31	" 18.400,—	" 3.152,59
f 28.545,53	f 28.200,—	f 28.536,63		f 28.545,53	f 28.200,—	f 28.536,63	

Nagezien en accoord bevonden.

's-Gravenhage, 9 April 1953.

Eerste Nederl. Accountantskantoor van 1883

Moret & Starke.

w.g. De l'ECLUSE.

moleculen, Ionenuitwisselaars, Vlamfotometrie, Chromatografie en Carboniumionreacties, zeer ruim.

De verhandelingen met de discussies van deze symposia verschenen in de nummers van 19 April (72 blz.), resp. 17 Mei (24 blz.), 20 September (16 blz.), 11 October (28 blz.) en 15 November (60 blz.).

Onder het hoofd „Verhandelingen, Overzichten, Verslagen”, verschenen 154 artikelen, als volgt onderverdeeld:

Op analytisch gebied	34
Op anorganisch gebied	3
Op organisch gebied	9
Op fysisch-chemisch gebied	7
Op biochemisch gebied	9
Op technisch-wetenschappelijk gebied	39
Op theoretisch gebied	6
Op historisch gebied	2
Van persoonlijke aard	15
Verslagen	16
Korte of laboratoriummededelingen	8
Diversen	6

154

De korte artikelen, niet onder bovengenoemde rubrieken vallende, waren 66 in getal, verdeeld over 20 hoofden.

De Redactiecommissie kwam in Maart, September en 2 maal in October in vergadering bijeen.

Op 1 Januari 1952 trad Dr. H. Veldstra uit de Redactiecommissie. Zijn plaats werd ingenomen door Dr. H. Gerding.

Gedurende het verslagjaar was de commissie als volgt samengesteld:

Dr. J. Hoekstra, voorzitter.
Ir. J. P. F. Hueese, secretaris.
Dr. H. Gerding, lid.
Prof. Dr. H. J. den Hertog, lid.
Prof. Dr. D. W. van Krevelen, lid.
Dr. H. W. Talen, lid.
Dr. T. van der Linden, gedelegeerd lid.

De Secretaris,
J. P. F. HUEESE.

Verslag over 1952 van de Redactiecommissie van het Recueil.

Op 1 Januari 1952 traden uit de Redactiecommissie Mejuffrouw Dr. Ir. A. E. Korvezee en Prof. Dr. Ir. C. J. van Nieuwenburg. Hun plaatsen werden ingenomen door Mevrouw Prof. Dr. C. H. MacGillavry en Prof. Dr. Ir. J. Smittenberg.

De hoeveelheid copie was dit jaar overvloedig. Ook de regelmaat van verschijnen liet weinig te wensen over. Door het Decemбернаummer geheel voor de Registers te bestemmen, gelukte het ook dit nummer nog voor het einde van het jaar aan de lezers te doen toekomen.

De onderhandelingen over de combinatie van het Recueil en het Bulletin des Sociétés chimiques Belges werden in dit jaar voortgezet. Tot een definitief besluit kwam het echter nog niet.

De omvang van jaargang 1952 bedroeg exclusief de registers 1264 bladzijden, inclusief 1343. Deze grotere omvang, vergeleken met het voorafgaande jaar, was grotendeels te danken aan een aantal verhandelingen in het Januarinumnummer ter gelegenheid van het 25-jarige professoraat van Prof. Dr. H. G. Bungenberg de Jong en aan een in Augustus uit-

gegeven ere-nummer bij het aftreden als hoogleraar van Prof. Dr. H. J. Backer.

De jaargang 1952 bevatte 147 artikelen, waarvan 96 in de rubriek organische en biochemie, 43 in die der anorganische en fysische chemie, 7 in die der analytische chemie en één, buiten deze rubrieken vallende.

Van de 147 artikelen verschenen er 121 in de Engelse, 25 in de Franse en 1 in de Duitse taal.

De Secretaris,
T. VAN DER LINDEN.

Verslag over 1952 van de Redactiecommissie voor de Tabellenlijst.

De Commissie was in 1952 als volgt samengesteld:

Dr. J. van Alphen, voorzitter.
Dr. H. Bienfait.
Dr. F. Hoeke.
Prof. Dr. W. van Tongeren.
Drs. J. Zwartsenberg.
Dr. K. A. de Vries, toegevoegd als secretaris.
Dr. T. van der Linden, vertegenwoordiger van het Algemeen Bestuur.

Aangezien de nieuwe uitgave van de Tabellenlijst, de „Lijst van Tabellen ten dienste van Laboratoria”, die nog geheel door de Redactiecommissie van het Chemisch Jaarboekje was voorbereid, in de loop van 1952 verscheen en er geen verdere zaken te behandelen waren, hebben de werkzaamheden der Commissie in het afgelopen jaar stilgelegen.

De Secretaris,
K. A. DE VRIES.

Verslag over 1952 van de Bibliotheek Commissie.

Opmerkingen over en aanvullingen voor de „Inventaris van Periodieken” kwamen slechts sporadisch binnen.

Een lijst van de titels van tijdschriften op chemisch gebied die in Nederland niet aanwezig schijnen te zijn, werd nog niet gepubliceerd omdat het gewenst leek dat eerst nog het bezit van enkele belangrijke bibliotheken in de Centrale Catalogus van Periodieken der Kon. Bibliotheek opgenomen zou worden. Door de C.C.P., waarmee enkele malen overleg werd gepleegd, werd contact met een groot aantal bibliotheken opgenomen, o.a. met vrijwel alle bibliotheken die aan de „Inventaris” hebben medegewerkt, met het doel aanvullingen te verkrijgen op de indertijd ingezonden gegevens. De C.C.P. heeft toegezegd de bibliotheken regelmatig om aanvullingen te vragen, zodat de Commissie zich in deze van zijn taak ontlast kan achten.

Na een lange tijd van voorbereiding werd in December 1952 door de Voorzitter van de Rijkscommissie van advies inzake het bibliotheekwezen de „Commissie voor de inventarisatie van periodieken” geïnstalleerd. De inventarisatie van de Bibliotheek Commissie vertegenwoordigt hierin de Nederlandse Chemische Vereniging.

Door de Voorzitter werd een voorlopig werkplan opgesteld om tot een nieuwe uitgave van een „Boekenlijst” te komen, die meer dan bij de vroegere uitgaven het karakter van een bibliographie zou moeten

hebben en waarbij voor de administratieve verwerking der gegevens van ponskaarten gebruik zou kunnen worden gemaakt.

Dit plan werd in een vergadering van de Commissie in December 1952 aan de commissieleden voorgelegd met het verzoek om reacties. Aan het einde van het verslagjaar waren nog niet alle reacties ontvangen.

In enkele vacatures in de Commissie werd niet voorzien, in afwachting van een definitief plan voor een „Boekenlijst”.

De Secretaris,
A. GORTER.

Verslag over 1952 van de Commissie tot Herziening van het Tarief voor Chemische Arbeid.

In het verslagjaar heeft de Commissie niet vergaderd, daar er na de in eind 1951 aangenomen herzieningen van het Tarief geen behoefte was aan belangrijke wijzigingen. Wel werd in de loop van het jaar door de Tarieven Commissie van de Vereniging van Raadgevende Scheikundigen met de Secretaris nog over enige punten van ondergeschikt belang gecorrespondeerd.

In de vacature, per 1 Januari 1952 ontstaan door het periodieke aftreden van Mejuffrouw Dr. H. H. de Wolff werd niet voorzien.

De Secretaris,
L. H. LOUWE KOOIJMANS.

Jaarverslag over 1952 van de Onderwijscommissie.

In Februari droeg Mej. Dr. J. G. Modderman te Hilversum het secretariaat over aan Dr. D. van der Veen.

Met de heren Drs. P. Soels te Nijmegen en Drs. J. Groen te Amsterdam, beiden voor „Velines”, vormden Mej. Dr. Modderman en de ondergetekende, voor de Ned. Chem. Vereniging, een commissie ter voorbereiding van een vacatiecursus en een symposium voor leraren. Deze commissie vergaderde 3 Mei te Utrecht.

Van de vacatiecursus, gehouden in de gebouwen van de B.P.M. te Amsterdam op 28 en 29 Augustus 1952 en herhaald op 5 en 6 Januari 1953, is een afzonderlijk verslag in het Chemisch Weekblad opgenomen. Het symposium in de Herfstvacantie ging niet door wegens veel te geringe belangstelling.

In de plaats van de, met ingang van 1 Januari 1953, aftredende leden Prof. Dr. J. M. Bijvoet te Utrecht (voorzitter) en Dr. N. A. Brunt te Rijswijk, werden gekozen Prof. Dr. H. J. C. Tendeloo te Wageningen (voorzitter) en Dr. Ir. A. Slooff te Hilversum.

De Secretaris,
D. VAN DER VEEN.

Verslag over 1952 van de Centrale Commissie voor het Analystexamen.

Op 1 Januari 1952 trad Dr. Ir. A. Slooff uit de Centrale Commissie. Hij werd opgevolgd door Dr. F. Tekelenburg.

De plaats van Dr. Slooff in het Bureau der Centrale Commissie werd ingenomen door Dr. J. P. W. A. van Braam Houckgeest, zodat het Bureau in 1952

als volgt was samengesteld: Dr. G. B. R. de Graaff, voorzitter; Dr. J. van der Lee, secretaris en Dr. J. P. W. A. van Braam Houckgeest.

Alle werkzaamheden, verbonden aan de organisatie van de verschillende examens geschieden in 1952 op het Bureau van de Nederlandse Chemische Vereniging onder leiding van de adjunct-secretaris der Vereniging, Dr. K. A. de Vries.

Het aantal kandidaten, dat aan de verschillende examens deelnam, vertoonde het volgende beeld:

Examen Algemene Ontwikkeling	297
Algemeen Analystexamen, eerste gedeelte . . .	1608
Analystexamen II A	233
Analystexamen II B	85
Klinisch analystexamen, eerste gedeelte (Analystexamen I C)	300
Klinisch analystexamen, tweede gedeelte (Analystexamen II C)	238
Gemengd analystexamen, diploma E	2
Botanisch analystexamen, eerste gedeelte (Analystexamen I F)	28
Botanisch analystexamen, tweede gedeelte (Analystexamen II F)	10

De examens hadden dit jaar een normaal verloop.

Het examen naar de algemene ontwikkeling, behorende bij het algemeen analystexamen, eerste gedeelte 1953, werd op 10 November 1952 afgenomen.

Voor het overige moge worden verwezen naar het Verslag van de Analystexamens in 1952, opgenomen in het Chem. Weekblad 48, 1004 (1952).

De Centrale Commissie vergaderde dit jaar drie maal afzonderlijk en eenmaal met de voorzitters van de examencommissies. De drie eerstgenoemde vergaderingen waren in hoofdzaak gewijd aan de nadere uitwerking van de voorstellen tot reorganisatie van de examens voor chemisch analyst. Een van de belangrijkste besluiten die genomen werden was, dat overgegaan zal worden tot omzetting van het bestaande vereenvoudigde analystexamen, eerste gedeelte, dat sterk op de theorie en minder op de practijk gericht is, in een vereenvoudigd examen, dat slechts weinig theorie doch aanzienlijk meer practijk omvat.

Het laat zich aanzien, dat, wat de overige onderdelen van de opleiding tot chemisch analyst betreft, de reorganisatie in 1953 haar beslag zal krijgen.

Naar aanleiding van het door de Centrale Commissie tot de commissie ad hoc voor de reorganisatie van de examens voor klinisch analyst gericht verzoek een nieuw rapport op te stellen, werd door een van de leden van de commissie ad hoc een nieuw voorstel uitgewerkt, dat echter niet de instemming van de meerderheid van deze commissie kon verkrijgen.

De Commissie ad hoc heeft thans contact gezocht met enige medische en klinisch-chemische instanties, ten einde te trachten alsnog een uitweg uit de impasse te vinden.

Aan het algemeen analystexamen, eerste gedeelte in de Nederlandse Antillen werd door 8 kandidaten deelgenomen, waarvan er 4 het getuigschrift behaalden.

Voor de eerste maal werd in 1952 ook in Suriname het algemeen analystexamen eerste gedeelte afgenomen en wel aan 7 kandidaten, die helaas allen moesten worden afgewezen.

Een woord van dank aan allen, die, hetzij door het beschikbaar stellen van laboratoria en examenlokalen, hetzij als lid van een adviescommissie, als voorzitter of lid van een examencommissie of in andere hoedanigheid, bijdroegen tot de vervulling van de taak der Centrale Commissie, moge dit verslag besluiten.

De Secretaris,
J. VAN DER LEE.

Verslag over 1952 van de Financiële Commissie.

In de samenstelling van de Commissie kwam geen wijziging. Zij bestond uit Dr. W. Meyer, aangewezen door het Algemeen Bestuur, Dr. Ir. K. L. van Schouwenburg en Ir. D. A. Tholen, de laatste als beherend lid.

Op de effecten werd een koerswinst behaald van f 1.592,15.

Aan rente werd gekweekt f 6.054,56, waarbij inbegrepen de opbrengst der Fellingagelden ad f 1.015,—.

De boekhouding werd gecontroleerd door het 1e Nederlandse Accountantskantoor van 1883, Moret & Starke.

De Beheerder,
D. A. THOLEN.

Verslag over 1952 der Historische Commissie.

Door de Commissie werden verscheidene historische werken op het gebied der chemie en der chemische technologie aangekocht, welke gedeponneerd zijn in het Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen te Leiden.

De lijst dezer werken zal alsnog worden gepubliceerd.

De Secretaris,
R. HOOYKAAS.

Verslag over 1952 van de Commissie voor Vacantiecursussen.

De Commissie was in het verslagjaar als volgt samengesteld:

Prof. Dr. J. A. C. van Pinxteren, voorzitter (K.N.M.P.); Dr. C. L. Harders, lid (K.N.M.P.); Ir. J. W. L. van Ligten, lid (N.C.V.); Dr. J. van Dranen, secretaris (N.C.V.).

De Commissie kwam in het afgelopen jaar niet in vergadering bijeen, doch deed de verschillende werkzaamheden schriftelijk af.

Er werd in 1952 een vacatiecursus in het Laboratorium voor Analytische Scheikunde der Technische Hogeschool in Delft gehouden over „Kwantitatieve semi-microanalyse”, welke namens de commissie door ons mede-lid Ir. J. W. L. van Ligten werd verzorgd. Een verslag hiervan treft men aan in het Chemisch Weekblad 49, 156 (1953). Daar het aantal leden, dat aan een vacatiecursus „Elementaire golfmechanica en chemische binding” wilde deelnemen te gering was, vond deze cursus geen doorgang.

De Secretaris,
J. VAN DRANEN.

Verslag over 1952 van de Commissie ter bevordering van het wetenschappelijk-chemische onderzoek door jonge Nederlandse chemici.

Gedurende 1952 werden 6 aanvragen voor het ontvangen van een stipendium ingediend. Een van deze

aanvragen werd weer ingetrokken wegens het aanvaarden van een betrekking in de industrie. Van de overige sollicitanten moesten er 3 worden afgewezen. Aan een werd het volle bedrag toegekend, aan een ander, wegens bijzondere omstandigheden, een derde deel van het volle bedrag.

Twee jonge chemici, die een stipendium ontvingen, sloten in de loop van 1952 hun onderzoek af. Een derde zag van een continuering van de toelage af wegens het aanvaarden van een assistentschap. Aan twee chemici werd verlenging van het stipendium verleend. Het aantal chemici dat op het ogenblik ondersteuning geniet bedraagt vier.

De Secretaris,
J. J. HERMANS.

Verslag over 1952 van de Commissie voor 'Uitgebreidere Theoretische Kennis' (Commissie U.T.K.).

De samenstelling van de Commissie was ongewijzigd, nl.

Ir. H. J. Rijks, voorzitter.
Prof. Dr. L. J. Oosterhoff, secretaris.
Dr. H. A. Boekenoggen.
Dr. G. B. R. de Graaff.
Dr. P. W. Haayman.
Dr. A. H. H. van Royen, buitengewoon lid.
Dr. T. v. d. Linden, gedelegeerd lid,

terwijl de vergaderingen der Commissie tevens werden bijgewoond door Dr. K. A. de Vries, adj.-secr. der Ned. Chem. Ver.

Dr. A. H. H. van Royen is adviserend lid van de Commissie en vertegenwoordiger van de Ned. Analysten Vereniging.

In totaal legden 74 kandidaten gezamenlijk 88 tentamens af (verleden jaar waren deze getallen 70 resp. 106), waarvan met goed gevolg 34 (verleden jaar 45). De tentamens waren over de verschillende vakken als volgt verdeeld:

	geëxamineerd	geslaagd
Wiskunde	40	13
Org. Chemie	35	14
Natuurkunde	5	2
Phys. Chemie	8	5

De resultaten van de tentamens waren vergelijkbaar met die van 1951. Evenals vorige jaren kreeg men de indruk, dat slechts een klein deel van degenen, die de studie voor het U.T.K.-diploma onder handen hebben, hiervoor de nodige geschiktheid hebben, zowel wat de intelligentie betreft als ten aanzien van de wijze van studeren.

Op 8 April vond de uitreiking van het eerste U.T.K.-diploma plaats.

Bij wijze van proef werd dit jaar de kandidaten bij het tentamen een formulelijst wiskunde ter beschikking gesteld. Het is de bedoeling ook bij de komende tentamens het gebruik van de formulelijst toe te staan.

Op 8 April en 21 October vond een vergadering met opleiders plaats ter bespreking van de opgaven en de wijze van tentamineren, alsmede van de te behandelen stof en de ervaring, die men met de U.T.K.-studenten had opgedaan. Er werden ver-

scheidene nuttige voorstellen gedaan, die bij het opstellen van de tentamenopgaven en van de programma's in het oog zullen worden gehouden.

Er kwamen verscheidene verzoeken binnen om vrijstelling van de eis, dat men in het bezit moet zijn van een diploma Analystexamen, tweede gedeelte alvorens U.T.K.-tentamens te kunnen afleggen. Aan de candidaten, die in 1952 voor een tentamen zijn afgewezen en die nog niet in het bezit van genoemd diploma zijn, zal in 1953 gelegenheid worden geboden dit tentamen opnieuw af te leggen. In andere gevallen kon soms de gevraagde vrijstelling worden verleend; soms werd aan het verzoek niet voldaan, doch geadviseerd eerst een diploma Analystexamen, tweede gedeelte te behalen.

Er werd besloten dat het diploma Analystexamen II B geen vrijstelling geeft voor het U.T.K.-tentamen Organische Chemie (zie jaarverslag 1950).

Er was nogal eens gelegenheid tot contact met U.T.K.-studenten, enerzijds in verband met vragen om vrijstelling van de eis van een diploma Analystexamen tweede gedeelte, anderzijds naar aanleiding van vragen om toelichting op het programma of inzake de keuze van een scriptie of een bijzonder onderwerp. Uit de correspondentie of het persoonlijk contact, dat op deze vragen volgde, kreeg de Commissie de indruk, dat het vaak van bijzonder veel nut zou zijn, indien de U.T.K.-studie onder leiding van een „mentor” zou kunnen plaatsvinden. Hiermede wordt niet iemand bedoeld, die de student les geeft, maar iemand, die hem behulpzaam is bij de organisatie van zijn studie en tot wie de U.T.K.-student zich kan wenden in geval van moeilijkheden van algemene aard. Ook zou een stimulerende controle op de voortgang van de studie op deze wijze tot stand kunnen komen. In de toekomst zal moeten blijken in hoeverre een dergelijk mentorschap te verwezenlijken zal zijn.

De Secretaris,

L. J. OOSTERHOFF.

Verslag over 1952 van de Commissie Tewerkstelling en Crisisfonds.

Ook dit jaar beperkten de werkzaamheden van het Bureau der Commissie zich tot het behulpzaam zijn van hen, die een positie, verandering van positie of bijwerk zochten, door plaatsing van een mededeling onder nummer in het Chemisch Weekblad onder de rubriek „Gevraagde betrekkingen”.

Meer dan vroeger werd plaatsing verzocht voor het verkrijgen van bijverdiensten, wellicht een teken des tijds.

Aanvragen van werkgevers om werkrachten, hetzij academisch gevormden of analisten, werden in het verslagjaar niet ontvangen.

Op 1 Januari 1952 bedroeg het aantal ingeschrevenen 24, van wie 20 met academische opleiding. Op 1 Januari 1953 waren deze aantallen 24 resp. 19.

14 brieven, waarin werkzoekenden op in dag-, week- en maandbladen voorkomende advertenties opmerkzaam werden gemaakt, werden verzonden.

De uitgaven der Commissie, wederom slechts uit portien bestaande, waren f 4.12. Zij werden ten laste van de kas der Vereniging gebracht.

De Secretaris,

T. VAN DER LINDEN.

Verslag over 1952 van de Commissie voor Maatschappelijke Belangen.

De Commissie vergaderde in het verslagjaar eenmaal en besloot in deze vergadering een anonieme enquête onder de leden van de Nederlandse Chemische Vereniging te houden, betreffende de maatschappelijke positie, teneinde de beschikking over de nodige gegevens te krijgen.

Op deze enquête werden een kleine 1300 antwoorden ontvangen, waarvan er ongeveer 1150 geheel of gedeeltelijk bruikbaar waren.

De op de ingezonden formulieren vermelde gegevens werden door het Centraal Bureau voor de Statistiek uitgewerkt, waarna het geheel door de secretaris der Commissie tot een overzichtelijker geheel werd gecomprimeerd. In het begin van 1953 zal de Commissie de verkregen resultaten in behandeling nemen.

In de loop van 1952 werd de Commissie uitgebreid met Ir. D. A. Tholen, vertegenwoordiger der Nederlandse Chemische Vereniging in het Werkcomité Positie Intellectuelen.

De Secretaris,

K. A. DE VRIES.

Verslag over 1952 van de Commissie voor Voordracht en Publicatie.

In de maand Juni van het verslagjaar zag Dr. de Decker zich genoodzaakt het secretariaat van de Commissie neer te leggen in verband met zijn vertrek naar Indonesië. De tegenwoordige secretaris, Ir. Blonk, heeft het zeer verzorgde archief van hem overgenomen. Een woord van dank aan Dr. de Decker, voor de grote activiteit, die hij als secretaris der commissie heeft ontplooid, moge hier worden gebracht.

De Commissie is nu als volgt samengesteld:

Ir. A. W. van Seters, voorzitter.

Ir. N. H. M. Blonk, secretaris.

Dr. J. J. A. Blekkingh, lid.

Dr. Ir. R. Houwink, adviserend lid.

De Commissie vergaderde in Mei voor de voordracht van het secretariaat en in November voor het opstellen van een werkprogramma. Voor zover de sprekers zulks wensten werden de voordrachten op Sectie-vergaderingen als gewoonlijk beoordeeld; daarbij was de welwillende medewerking van de secretarissen van de secties wederom zeer groot. In totaal werden in het verslagjaar 21 voordrachten beoordeeld.

Dr. Ir. Houwink vertegenwoordigde de Ned. Chemische Vereniging in het Centraal Comité voor Voordracht en Publicatie.

Van het boekje „Wenken voor Sprekers en Schrijvers” verscheen in de aanvang van 1952 een nieuwe meer uitgebreide druk.

Het boekje geeft in kort bestek vele belangrijke aanwijzingen, welke stelling van nut zijn voor ieder lid van de Vereniging.

Een nieuwe lijst van sprekers is in bewerking en zal zo mogelijk nog voor de samenstelling van de winterprogramma's aan de secretarissen van de Chemische Kringen worden toegezonden.

Jaarverslag over 1952 van de Stichting Centraal Instituut voor Fysisch-chemische Constanten.

541 ; 061.2(492) : 06.055.5., 1952"

I. Inleiding.

1952 was voor de Stichting „Centraal Instituut voor Fysisch-chemische Constanten” het eerste „lustrumjaar”.

Hoewel dit feit geen aanleiding vormde tot uitbundig feestvertoon, mag toch met dankbaarheid geconstateerd worden, dat de Stichting in de vijf jaren van haar bestaan een stuk gevorderd is op de weg die bij haar geboorte getraceerd werd. De Stichting slaagde er in, in deze periode de belangstelling, waardering en financiële steun te verwerven van een niet gering aantal Nederlandse industrieën en van de organisaties Z.W.O. en T.N.O. De werkzaamheden richtten zich voornamelijk op ontwikkeling en verbetering van bepalingsmethodes voor fysisch-chemische constanten, alsmede op methodes voor zuivering en zuiverheidsonderzoek van chemische verbindingen. Een onder auspiciën van de Stichting ontwikkelde micro-smeltpuntsmethode werd door de Hoofdkommissie voor de Normalisatie in Nederland als basis voor een normblad aanvaard; het laat zich aanzien dat binnenkort andere methodes zullen volgen.

Dat de Stichting in de eerste vijf jaren van haar bestaan zonder eigen gebouw en vrijwel zonder eigen personeel met vrucht heeft kunnen arbeiden, is te danken aan de medewerking van enkele industriële en universiteitslaboratoria, aan de belangstelling en activiteit van haar Curatorium en haar Bestuur, en niet het minst aan haar „wetenschappelijke medewerker in algemene dienst” Dr. W. M. Smit, die naast zijn veeleisende werkkring aan de Rijksuniversiteit te Utrecht tijd en energie heeft kunnen vinden om de experimentele werkzaamheden der Stichting in sterke mate te stimuleren en in het bijzonder de constructie der toestellen tot in details door te denken en te toetsen.

II. Curatorium, Bestuur en Donateurs.

a. Op 1 Januari 1952 hadden de volgende personen zitting in het Curatorium der Stichting:

Prof. Dr. H. R. Kruyt, voorzitter, tevens vertegenwoordigende de Centrale Organisatie T.N.O.;
Dr. G. Berkhoff, secretaris, tevens vertegenwoordigende de Staatsmijnen in Limburg;
Prof. Dr. J. M. Bijvoet, namens de Koninklijke Akademie van Wetenschappen;
Dr. H. L. Bredée, namens de Algemene Kunstzijde Unie;
Prof. Dr. Ir. J. Coops, uit hoofde van zijn intensieve medewerking aan de studie-objecten der Stichting;
Prof. Dr. W. J. D. van Dijk, namens de Bataafse Petroleum-Maatschappij;
Ir. F. Donker Duyvis, namens de Hoofdkommissie voor Normalisatie in Nederland;
Prof. Dr. H. B. Dorgelo, namens het Koninklijk Instituut van Ingenieurs;
Prof. Dr. H. J. C. Tendeloo, namens de Nederlandse Chemische Vereniging;
Dr. E. J. W. Verwey, namens Philips' Gloeilampenfabrieken;

Prof. Dr. J. P. Wibaut, als voorzitter van het Bestuur der Stichting;

Prof. Dr. F. Zernike, namens de Nederlandse Natuurkundige Vereniging.

In Maart 1952 werd het Curatorium nog uitgebreid met Dr. Ir. J. P. K. van der Steur, namens Lever Brothers en Unilever; in Mei gaf Prof. Dorgelo de wens te kennen, wegens overdrukke werkzaamheden uit het Curatorium te treden; in zijn plaats nam in November Prof. Ir. H. Kramers namens het Koninklijk Instituut van Ingenieurs zitting.

In verband met de steeds toenemende belasting van de meeste Curatoren met velerlei ander werk werd in de Curatorium-vergadering van 15 November 1952 besloten tot inkrimping van het aantal Curatoren. Dientengevolge is de samenstelling van het Curatorium vanaf 1 Januari 1953 als volgt:

Prof. Dr. H. R. Kruyt, voorzitter, tevens vertegenwoordigende de Centrale Organisatie T.N.O.;

Prof. Dr. J. H. de Boer, secretaris, tevens vertegenwoordigende de Nederlandse Chemische Vereniging;

Prof. Dr. F. Zernike, vertegenwoordiger der Nederlandse Natuurkundige Vereniging;

Prof. Ir. H. Kramers, vertegenwoordiger, van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs;

Prof. Dr. W. J. D. van Dijk, vertegenwoordiger der Nederlandse chemische industrie;

Dr. H. L. Bredée, vertegenwoordiger der Nederlandse chemische industrie;

Prof. Dr. J. P. Wibaut, als voorzitter van het Bestuur der Stichting C.I.P.C.

b. Het Bestuur der Stichting bestond op 1 Januari 1952 uit:

Prof. Dr. J. P. Wibaut, voorzitter;

Prof. Dr. Ir. J. Smittenberg, secretaris;

Dr. J. M. Stevels, penningmeester;

Prof. Dr. J. Th. G. Overbeek;

Ir. J. de Lange;

Dr. W. G. Perdok;

Dr. H. W. Deinum.

In Maart 1952 gaf Prof. Overbeek de wens te kennen, uit het Bestuur te treden, nu het viscosimetrie-onderzoek tot afsluiting was gekomen. Prof. Overbeek was van de aanvang af de leider van dit onderzoek, aanvankelijk als lid van de „Commissie voor Fysische Constanten”, en van 1947 af als bestuurslid der Stichting C.I.P.C. De Stichting is hem veel dank verschuldigd voor zijn enthousiaste en kundige medewerking. Zijn plaats in het bestuur zal van 1 Januari 1953 af ingenomen worden door Prof. Dr. Ir. J. Coops, aftredend en reglementair niet herkiesbaar Curator.

c. Een grote kring van Donateurs gaf ook in 1952 zijn zeer gewaardeerde financiële steun aan het werk der Stichting; behalve van de Organisaties Z.W.O. en T.N.O. ontving de Stichting ook subsidies van een 26-tal Nederlandse industrieën.

III. Wetenschappelijke medewerkers.

De werkzaamheden van het C.I.P.C. werden ook

in 1952 gecoördineerd door Prof. *Smittenberg*, secretaris van het Bestuur, en door Dr. *W. M. Smit*, algemeen wetenschappelijk medewerker.

Het experimentele werk werd verricht door een tweetal analisten, nl. de heren *H. F. van Wijk* (in dienst sedert 1 September 1951) en *J. G. J. Reussien* (in dienst sedert 1 Juni 1952), alsmede door een aantal chemische kandidaten, werkende onder leiding van een hoogleraar, te weten:

Onder leiding van Prof. Dr. *J. P. Wibaut* in het Laboratorium voor Organische Scheikunde der Universiteit van Amsterdam:

G. B. Paerels, Januari t/m Maart

A. L. Veenendaal, Januari t/m Maart

S. B. Tijssen, September t/m December.

Onder leiding van Prof. Dr. *Ir. J. Coops* in het Scheikundig Laboratorium der Vrije Universiteit te Amsterdam:

Mej. Th. E. J. Kramer, Januari t/m Maart

B. J. Visser, Juni t/m September.

Onder leiding van Prof. Dr. *J. Th. G. Overbeek* in het van 't Hoff-Laboratorium der Rijksuniversiteit te Utrecht:

Drs. G. J. M. Sprokel, Januari.

Onder leiding van Prof. Dr. *Ir. J. Smittenberg* en Dr. *W. M. Smit* in het Laboratorium voor Analytische Scheikunde der Rijksuniversiteit te Utrecht:

A. Romein, Januari t/m Augustus, halve werktijd

E. G. Berns, Januari t/m Februari, " "

J. H. Ruyter, Januari t/m December, " "

P. C. Koopman, April t/m December, " "

C. Z. van Doorn, April t/m December, " "

IV. Beknopt overzicht der werkzaamheden.

A. Methodieken voor de bepaling van fysisch-chemische constanten.

1. **Smeltpunt.** Het eind 1951 gereedgekomen C.I.P.C.-rapport over „Nauwkeurige micro-smeltpuntsbepaling” (auteur: Dr. *W. M. Smit*) werd in 1952 door de Hoofdkommissie voor de Normalisatie in Nederland als basis aanvaard voor een ontwerp normblad over micro-smeltpuntsbepaling; de drukproeven voor dit normblad (V 3018) kwamen in 1952 gereed. Een publicatie over de wetenschappelijke aspecten van dit onderzoek is in voorbereiding.

2. **Kookpunt.** Het onderzoek inzake de meest bevredigende bepalingsmethodiek voor het kookpunt van vloeistofmonsters ter grootte van 1 à 2 ml (evenals het onderzoek over de smeltpuntsbepaling gesteund door een coöperatief onderzoek van een aantal universiteits- en industriële laboratoria) kwam in 1952 in het laboratorium voor Analytische Scheikunde der Rijksuniversiteit te Utrecht tot een voorlopige afsluiting met het C.I.P.C.-rapport „Nauwkeurige semi-micro-kookpuntsbepaling” van Dr. *W. M. Smit*. Dit rapport, dat evenals het smeltpuntsrapport op aanvraag gratis aan belangstellenden toegezonden wordt, zal in 1953 aan de H.C.N.N. aangeboden worden als basis voor een normblad over kookpuntsbepaling.

3. **Kwikthermometers.** Gezien de herhaaldelijk gebleken onnauwkeurigheid en inconstantheid van *Anschütz*-thermometers, in gebruik bij smeltpunts- en kookpuntsmeting, werd door het C.I.P.C. een eenvoudige ijkingsmethode ontwikkeld, die t.z.t.

in elk chemisch laboratorium gemakkelijk toegepast zal kunnen worden. Deze methode is gebaseerd op het gebruik van een serie kleine gesloten glasampulles, gevuld met stoffen met constante smeltpunten. De ampulles, welke voorzien zijn van een instulping voor het kwikreservoir van de te iken thermometer, worden geplaatst in een verwarmings-toestel dat ampulle en thermometer geheel omgeeft en langzaam verwarmt tot het smeltpunt van de desbetreffende stof. Het ligt in de bedoeling het gebied tussen 20° en 360° C te bezetten met ca. 30 gelijkmatig over dit gebied verspreide smeltpunten. Zowel in het laboratorium voor Organische Scheikunde der Universiteit van Amsterdam als in het laboratorium voor Analytische Scheikunde der Rijksuniversiteit te Utrecht werden daartoe een groot aantal organische en anorganische stoffen gesynthetiseerd en gezuiverd. Eind 1952 was het onderzoek zo ver gevorderd, dat er van de onderzochte stoffen een 15-tal als bruikbaar aanvaard waren. Het te Utrecht ontwikkelde verwarmingstoestel voldeed evenwel boven 150° C nog niet aan de eisen, zodat een nieuw toestel ontworpen moest worden, dat thans in aanbouw is.

4. **Viscositeit.** In Februari 1952 verscheen het C.I.P.C.-rapport van *Drs. G. J. M. Sprokel* over „De Ostwald-viscosimeter”, in Juni 1952 promoveerde hij te Utrecht op een proefschrift over hetzelfde onderwerp (promotor: Prof. Dr. *J. Th. G. Overbeek*), terwijl in October 1952 nog een aanvullingsblad op het C.I.P.C.-rapport uitkwam, waarin de „drainage-correctie” voor de viscosimeters voor meer visceuse vloeistoffen (viscositeit groter dan 50 centistokes) nader gepreciseerd werd.

In overleg met het Koninklijke/Shell-Laboratorium te Amsterdam nam het C.I.P.C. de taak op zich om aan derden ijkvloeistoffen voor viscosimetrie te verstrekken en viscosimeterijkingen te verrichten.

5. **Moleculgewicht.** Voortgezet onderzoek van de ebullioscopen, ontwikkeld in het Koninklijke/Shell-Laboratorium te Amsterdam en het Centraal Laboratorium der Staatsmijnen te Geleen leidde tot de conclusie, dat de grondvorm van de Shell-ebullioscoop het meest aantrekkelijk is, doch dat de temperatuur-meting volgens de methode der Staatsmijnen (differentiaal-multithermokoppel) in bepaalde gevallen voordelen biedt boven het gebruik van Beckmann-thermometers. Er is thans in het laboratorium voor Analytische Scheikunde te Utrecht een dubbel-ebullioscoop in ontwikkeling, die zowel met Beckmann-thermometers als met een differentiaal-multithermokoppel uitgerust kan worden.

6. **Vloeistof-damp-evenwichten.** Het door Dr. *M. W. Smit* ontworpen toestel voor het meten van binaire vloeistofdamp-evenwichten bij verlaagde druk is thans onder zijn leiding in het laboratorium voor Analytische Scheikunde te Utrecht zover verbeterd, dat zonder onderbreking van het vacuum 16 vloeistofmonsters verzameld kunnen worden, overeenkomend met een achttal dubbel-punten van de kooklus. Door toepassing van een eenvoudige kunstgreep kan, zelfs bij drukken van 10 à 20 mm Hg, het optreden van kookvertraging geheel voorkomen worden. Het ligt in de bedoeling dit toestel, samen met nog enkele andere door het C.I.P.C. ontwikkelde toestellen, te demonstreren op de tentoonstelling ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan der Nederlandse Chemische Vereniging in Juli 1953 te Scheveningen.

B. - Methodieken voor zuivering en zuiverheidsonderzoek.

1. Destillatie. De heer F. J. Zuiderweg (Koninklijke/Shell-Laboratorium, Amsterdam) kwam in 1952 gereed met een ontwerp voor een herziene uitgave van de in 1950 verschenen en in 1951 uitverkochte C.I.P.C.-destillatie-handleiding (auteur Ir. J. Verheus); getracht zal worden de herziene druk in 1953 het licht te doen zien.

De ontwikkeling van laboratorium-destillatiekolommen met hoog schotelgetal, onder leiding van Prof. Coops in het Scheikundig Laboratorium der Vrije Universiteit te Amsterdam, groeide uit buiten het kader der C.I.P.C.-doelstelling, zodat dit werk voortaan rechtstreeks door Z.W.O. gesubsidieerd zal worden. Door Prof. Coops werden in 1952 een analytische en een preparatieve „heligrid“-destillatiekolom aan het C.I.P.C. geleverd, terwijl onder zijn leiding ten behoeve van het C.I.P.C. voortgewerkt werd aan de synthese van phenylcyclohexaan en cyclohexylcyclohexaan, bestemd voor schotelgetalmetingen bij verminderde druk.

2. Smeltcurven. Voortgezet coöperatief onderzoek door een vijftal laboratoria van het toestel voor smeltcurvemeting in het temperatuurgebied 20—230° C (welk toestel in het Scheikundig Laboratorium der Vrije Universiteit ten behoeve van het C.I.P.C. ontworpen en in vijfvoud gebouwd werd) bracht aan het licht, dat het voor het verkrijgen van reproduceerbare smeltcurven door verschillende laboratoria noodzakelijk is, de afmetingen van het smeltvaatje vrij nauwkeurig aan te passen aan de te gebruiken thermometer. De resultaten van het in 1952 verrichte tweede coöperatief onderzoek worden thans bestudeerd, met het doel, tot een verbeterde „gebruiksaanwijzing“ voor dit smeltcurve-toestel te komen.

Daarnaast wordt in het Laboratorium voor Analytische Scheikunde der Rijksuniversiteit te Utrecht onder leiding van Dr. W. M. Smit gewerkt aan de ontwikkeling van een sterk verkleind smeltcurve-toestel, dat aan dezelfde eisen kan voldoen, doch bij aanschaffing veel minder kostbaar zal zijn; de temperatuurmeting zal naar keuze met een stel lange Anschütz-thermometers of met een differentiaal-multi-thermokoppel kunnen geschieden.

C. Meting, berekening en documentatie van fysisch-chemische constanten.

1. Constanten van 2-methyl-alpha-alkenen. Het experimenteel onderzoek inzake synthese, zuivering en constanten-meting van een homologe reeks van 2-methyl-alpha-alkenen in het laboratorium voor Organische Scheikunde der Universiteit van Amsterdam, onder leiding van Prof. Wibaut, kwam in 1952 gereed. Van alle gesynthetiseerde alkenen werd op grond van de smeltcurve de zuiverheid bepaald; deze varieerde voor de verschillende preparaten van 99.15 tot 99.80 mol-procent. Dichtheid en brekingsindex bleken als functie van het aantal koolstof-atomen per molecule (c) buitengewoon nauwkeurig weergegeven te kunnen worden door de formules:

$$d_{20} = 0.85153 - 1.11940/(c + 0.52)$$

$$n_{20}^D = 1.47520 - 0.53383/(c + 0.44).$$

De Lorentz-Lorenz-refractie van de CH_2 -groep bleek voor deze reeks voor de Na_D -lijn bij 20° C

4.639 te bedragen, welke waarde fraai overeenstemt met de waarde van Wibaut en Langedijk voor de reeks der normale alkanen (4.638) en van Wibaut en Geldof voor die der normale alpha-alkenen (4.637). Het increment van de eindstandige dubbele binding werd voor de 2-methylalkenen bepaald op 1.652, tegen 1.673 voor de normale alkenen. Overeenkomstige constanten werden bepaald bij 25° C en bij acht andere golflengten; ook werden smeltpunten, kookpunten (bij 760, 100 of 20 mm, alsmede waarden voor dt/dp), refractiviteitsquotienten, dispersies en infraroodspectra gemeten.

Alle resultaten zijn in April 1953 gepubliceerd in een dissertatie van Drs. J. P. Schumacher, en zullen in de loop van 1953 in een in het Engels gesteld C.I.P.C.-rapport, dat tevens zal verschijnen in het *Recueil des travaux chimiques des Pays-Bas*, worden vermeld.

2. Documentatie van fysisch-chemische constanten. Het C.P.I.C. ontving ook in 1952 weer vele nieuwe gegevens over fysische constanten, voornamelijk koolwaterstoffen, van het American Petroleum Institute-Project no. 44, die in de systematisch geordende collectie opgenomen werden.

D. Diensten aan derden.

In 1952 werden aan verschillende laboratoria ijkstoffen geleverd voor schotelgetal-bepaling van distillatiekolommen en voor viscosimetrie. Ook werden ten behoeve van derden series fysische constanten (voornamelijk dispersies en viscositeiten) gemeten, terwijl een viertal smeltpunttoestellen, door een Nederlandse firma volgens C.I.P.C.-voorschrift vervaardigd en in de handel gebracht, gekeurd en van een C.I.P.C.-keur met keuringscertificaat voorzien werden. Aan verschillende geïnteresseerden werden nadere gegevens verstrekt omtrent de door het C.I.P.C. ontwikkelde toestellen, vaak aan de hand van demonstraties in het laboratorium voor Analytische Scheikunde te Utrecht. Het rapport over nauwkeurige micro-smeltpuntsbepaling werd aan een honderdtal belangstellende aanvragers, toegezonden; voor het eveneens in 1952 uitgekomen rapport over de Ostwald-viscosimeter bleek slechts een betrekkelijk klein aantal belangstellenden te bestaan.

Het bovenstaande beknopte overzicht der werkzaamheden moge een indruk geven van de wijze waarop het Centraal Instituut voor Fysisch-chemische Constanten zich binnen het kader van zijn doelstelling tracht dienstbaar te maken aan het zuivere en toegepaste natuurwetenschappelijke onderzoek van vele chemische laboratoria in ons land.

De omvang der werkzaamheden is bescheiden, de tijd die de medewerkers er aan kunnen geven, beperkt.

Voor de toegewijde arbeid dezer medewerkers, de gastvrijheid en de adviezen der desbetreffende hoogleraren, de belangstelling en leiding van Curatoren en Bestuursleden en de steun der Donateurs, waardoor ondanks de beperkte omstandigheden toch nuttige resultaten bereikt konden worden, moge aan het einde van dit verslag hartelijk dank gebracht worden.

De secretaris van het Bestuur
der Stichting C.I.P.C.,
J. Smittenberg.

Utrecht, 30 Maart 1953.

Goedgekeurd in de Curatoriumvergadering van 2 Mei 1953.

Personalia

Ter gelegenheid van het 250 jarige bestaan van de firma Enschede & Zonen, is de heer B. F. Enschede benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw en Ir. L. N. M. de Weerd, technologisch adviseur van het bedrijf, tot ridder in de orde van Oranje-Nassau.

Drs. J. Zittersteyn, vroeger te Delft, is sinds 1 April 1953 werkzaam als scheikundige bij de Staatsmijnen in Limburg.

Aan de Universiteit van Amsterdam is bevorderd tot doctor in de wis- en natuurkunde, op proefschrift „A mass-spectrometric study of the evaporation products of alkaline earth oxides”, de heer I. Pelchowitch, geboren te Bialystok.

Aan de Universiteit van Amsterdam is geslaagd voor het doctoraalexamen wis- en natuurkunde, hoofdvak scheikunde, de heer G. C. Krijn.

Aan de Universiteit van Amsterdam is geslaagd voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, letter f, de heer C. A. Bank; idem, letter g, mejuffrouw A. Hooykaas; idem, letter l, de heren K. A. Bakker en C. P. Lastdrager.

Aan de Vrije Universiteit te Amsterdam zijn geslaagd voor het doctoraalexamen wis- en natuurkunde, hoofdvak scheikunde, de heren F. J. Hoek, M. J. Maurice, B. G. Suurmond en J. V. Veenland; idem, voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, letter e, is geslaagd de heer S. de Bruijn.

Aan de Universiteit te Groningen is geslaagd voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, letter f, de heer J. Bonnema.

Aan de Universiteit te Leiden is bevorderd tot doctor in de wis- en natuurkunde, op proefschrift „Physical and crystallographical properties of some spinels” de heer F. C. Romeijn, geboren te Rotterdam. Idem, op proefschrift „Onderzoekingen over het mechanisme van de papierchromatographie” de heer J. B. Schute, geboren te Breda.

Aan de Universiteit te Leiden zijn geslaagd voor het doctoraalexamen wis- en natuurkunde, hoofdvak scheikunde, de heren F. J. M. Th. Bekkers, R. P. Deeleman en J. v. d. Linden; idem, voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, letter l, mejuffrouw J. Vodegel en de heer J. J. Pollmann; idem, letter f, mejuffrouw P. L. Elberg, en de heren H. Kienhuis en L. Kok.

Aan de Universiteit te Utrecht is cum laude geslaagd voor het doctoraalexamen wis- en natuurkunde, hoofdvak scheikunde, de heer F. Rijkens; idem, voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, de heer F. A. Smolders; idem, zijn geslaagd voor het candidaatsexamen wis- en natuurkunde, letter g, de heren P. Inklaar, H. Kilian en K. de Kloet.

Verenigingsnieuws

Mededelingen van het Secretariaat

(’s-Gravenhage, Lange Voorhout 5, tel. 110744, postrekening 7680).

Nieuw lid.

Het in het Chemisch Weekblad van 25 April 1953 onder 265 genoemde candidaat-lid is thans aangenomen als buitengewoon lid van de Nederlandse Chemische Vereniging.

Candidaat-lid.

297: Waard (W. F. van der), Rotterdam, Wandeloordstraat 6; voorgesteld door Prof. Dr. Ir. H. I. Waterman te Delft en Ir. G. E. ten Bokkel Huinink te ’s-Gravenhage.

Adreswijzigingen, enz. aan te brengen in de ledenlijst 1952.

Blz. 30: Balk (P.), chem. cand., Breukelen, Herenstraat 8.
 „ 36: Boonstra (H. J.), chem. cand., Middelburg, Kazerne Koningstraat, legerno. 290730002, 2 — 1e C.O.A.K., Klas 313, Kamer 30.

- Blz. 56: Boontje (J. Th.), chem. cand., Hallum (Fr.), H 55.
 „ 56: Ginjaar (Drs. L.), Utrecht, Kromhoutkazerne, S.R.O. Cie, 3e pel.
 „ 59: Hageman (Drs. F.), Amsterdam-Z., Deurloostraat 120 III.
 „ 65: Hoogenhuis (Ir. F. W.), Amsterdam-C., Leliegracht 7.
 „ „: Holleman (Prof. Dr. L. W. J.), Bogor, Java, Djalan Tangkoeban Prahu.
 „ „: Hollman (Dr. E. C. M. J.), ap., Heerlen, Akerstraat 132.
 „ 67: Houten (H. van), Amsterdam-Z., van Eeghenlaan 28.
 „ 68: Hoojink (Drs. G. J.), Amsterdam-Z., Churchill-laan 111 III.
 „ 70: Jong (Dr. E. B. M. de), Tilburg, Burg. Jansenstr. 22.
 „ 71: Jong (Drs. K. de), Bennekom, Bovenweg 18.
 „ 95: Oliemans (Drs. F.), Amsterdam-O., Linnaeusparkweg 74 boven.
 „ 97: Panhuijzen (P. H.), chem. stud., ’s-Gravenhage, Rijsenburgstraat 10.
 „ 98: Peters (C. J. A.), tech. stud., Bella Vista, B. A., (Riccheri FCNGSM), Argentina, c.o. Destileria Bols.
 „ 120: Triet (Ir. A. J. van), ’s-Gravenhage, Kruisbessenstraat 13.
 „ 127: Vries (Drs. A. E. de), Amsterdam-C., Leidsekdijk 104 III.
 „ 129: Walles (Drs. W. E.), Haarlem, Veenbergplein 26.
 „ 133: Wismeijer (Drs. A. A.), Amsterdam-Z., Titiaanstraat 18 IV.
 „ 136: Zittersteyn (Drs. J.), Beek (L.), post Geleen, Graetheidelaan 1.

Wie kent het adres

van Ir. A. E. J. Mol, vroeger Venlo, Stalbergweg 267, scheikundige bij N.V. Pope's Metaalraadlampenfabrieken?
 Met mededeling zal met het Secretariaat zeer verplichten.

110e ALGEMENE VERGADERING

der

NEDERLANDSE CHEMISCHE VERENIGING

op 21, 22 en 23 Juli 1953

te ’s-Gravenhage (Scheveningen).

Het volledige programma dezer vergadering, die in het teken staat der herdenking van het 50-jarige bestaan der Vereniging, is opgenomen in het Chemisch Weekblad van 23 Mei j.l., blz. 369. In dit nummer was tevens een aanmeldingskaart gelegd.

Het Algemeen Bestuur vestigt er de aandacht op, dat het voor deelneming aan de Huishoudelijke Algemene Vergadering op Woensdag 22 Juli en aan de Herdenkingsvergadering op Donderdagmiddag 23 Juli niet nodig is, dat men de aanmeldingskaart heeft ingezonden. Het Algemeen Bestuur hoopt dan ook, dat vele leden, wien het niet mogelijk is de vereiste tijd voor deze drie dagen vrij te maken, de gelegenheid zullen vinden ten minste de Herdenkingsbijeenkomst op Donderdag bij te wonen.

Woensdag 22 Juli.

9.30—11.00 u.: Huishoudelijke Algemene Vergadering in de Feestzaal van het Kurhaus te Scheveningen.

Agenda:

1. Opening.
2. Verslag, tevens Notulen, der Huishoudelijke, Algemene Vergadering van 23 December 1952. Zie Chemisch Weekblad 49, 130 (1953).
3. Mededelingen.
4. Verslag van het Algemeen Bestuur over 1952. Zie blz. 441.
5. Verslagen over 1952 der Commissies. Zie blz. 443.
6. Rekening en verantwoording over 1952 van de penningmeester. Zie blz. 444.
7. Vervulling van een vacature in de Bibliotheekcommissie. Zie toelichting.
8. Benoeming van een erelid der Nederlandse Chemische Vereniging.
9. Voorstel tot machtiging van het Algemeen Bestuur voor de voorbereiding van een eventuele Boekenlijst te beschikken over een bedrag uit het kapitaal der Vereniging tot een voorlopig maximum van f 5000.—. Zie toelichting.

10. Dispensatie van art. 63 van het Huishoudelijk Reglement. Zie toelichting.
11. Rondvraag.
12. Sluiting.

Toelichting op de agenda.

ad. 7.

In de Decemберvergadering 1952 bleef een vacature in de Bibliotheekcommissie onvermeld. Ter vervulling hiervan worden de beide volgende kandidaten voorgesteld.

1. Drs. J. W. van Spronsen, 's-Gravenhage.
2. Dr. C. G. J. M. Engel, Utrecht.

ad. 9.

Door voorzitter en secretaris der Bibliotheekcommissie is na bestudering van de mogelijkheid tot het uitgeven van een nieuwe herziene druk van de het laatst in 1938 verschenen Boekenlijst een plan, toegelicht in een uitvoerig rapport van eerstgenoemde, opgesteld ter bewerking van een uitgave in een vorm die in vele opzichten principieel van de bestaande afwijkt. De vroegere Boekenlijst had in hoofdzaak het karakter van een centrale catalogus van boeken op chemisch en gedeeltelijk ook wel verwant gebied, die in Nederlandse bibliotheken (65) aanwezig waren. Belangrijke bestaande, doch in deze bibliotheken niet aanwezige boeken, kwamen daarin niet voor, zodat deze Boekenlijst slechts in ondergeschikte zin, als een Bibliografie op het voor de chemicus van belang zijnde gebied kon worden beschouwd. De eerste Boekenlijst gaf op de vraag, in welke bibliotheek een bepaald boek aanwezig was, vaak een bevredigend antwoord, vaak ook niet, maar op de vraag, welke boeken van belang bestaan er op een bepaald gebied, moest het antwoord door de beperking, dat deze boeken tevens in Nederlandse bibliotheken aanwezig moesten zijn, steeds onvolledig blijven.

Voorzitter en secretaris der Bibliotheekcommissie hebben in de eerste plaats zich afgevraagd hoe het momenteel staat met de behoefte aan een Boekenlijst, die antwoord geeft op de vraag in welke bibliotheek in Nederland een bepaald boek aanwezig is. Er bestaan in ons land twee grote centrale kaartcatalogi, de Centrale Catalogus (C.C.) van de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage en de Centrale Technische Catalogus (C.T.C.) van de Bibliotheek van de Technische Hogeschool te Delft. Beide bibliotheken verschaffen met behulp van deze catalogi niet alleen aan andere bibliotheken, aan bedrijven en instellingen, maar ook aan particulieren (liefst dan via openbare bibliotheken) inlichtingen of en zo ja, waar een bepaald boek in Nederland aanwezig is. Dit feit, met de daaraan verbonden mogelijkheden van het interbibliothecaire leenverkeer, zoals dit nu in Nederland is georganiseerd, voerde tot de conclusie dat aan een Boekenlijst van het karakter van voorheen thans veel minder behoefte bestaat. Zich afvragende, hoe het met de behoefte aan een Boekenlijst staat, die antwoord geeft op de vraag, welke boeken van belang bestaan er op een bepaald gebied der chemie, kwamen zij tot de conclusie, dat deze behoefte nog onverminderd aanwezig is en h.i. eer toe dan afneemt als gevolg van de toenemende specialisatie. Een lijst van de recente en beste boeken kan een eerste oriëntatie verschaffen en h.i. dus zeer nuttige diensten leveren.

Op grond van deze overwegingen kwamen zij tot het voorstel een geselecteerde lijst van boeken op chemisch en verwant gebied, sinds 1945 in het Nederlands, Engels, Frans en Duits verschenen, samen te stellen. De selectie naar vorm en kwaliteit zal hierbij dienen te geschieden op grond van een beoordeling, door deskundigen op de verschillende gebieden, van de auteurs en titels der boeken. Men wil hiervoor een beroep doen op een 25 tot 30-tal onzer leden, ieder deskundig op een bepaald gebied, die zelf weer de medewerking van collega's kunnen inroepen en men stelt zich voor aldus tot een beperking van ten hoogste 10 000 titels over de genoemde jaren te komen. Van een gedeelte dezer zal tevens aangegeven worden in welke bibliotheken in Nederland deze aanwezig zijn. Dit zal zich tot enige grote bibliotheken dienen te beperken.

Wat de uitvoering van dit grote werk betreft, deze zal alleen kunnen geschieden, wanneer men voor de bewerking en sortering van het grote aantal namen en titels — men schat een 20 000 à 30 000 titels te moeten verwerken en terug te moeten brengen tot maximaal 10 000 — de beschikking kan krijgen over Hollerith-machines, waarvoor men een beroep zal doen op een der hiermede werkende grote bedrijven.

De kosten van de voorbereiding (arbeidsloon, materiaal en kleinere kosten) worden in het rapport van de voorzitter der Bibliotheekcommissie begroot op f 7500.—, de kosten van het drukken (foto-offset) voor 6000 ex., op f 12 000—f 14 000, voor 3000 ex. op f 8500—f 10 000, voor 2000 ex. op f 6 400—f 7 500

en voor 1000 ex. op f 4 200—f 4 900. Rekent men dus op een oplage, die toe zal staan al onze leden een dergelijk boekwerk gratis te verstrekken, dan zal hiermede een uitgave van ca. f 20 000 gemoeid zijn. Stelt men echter dit boekwerk voor de leden tegen een bepaalde, zij het sterk gereduceerde, prijs beschikbaar, dan zal vermoedelijk met een oplage van 1000 ex. kunnen worden volstaan en zullen de kosten, bovendien, nog rekening houdende met een post „onvoorzien” van f 1 500, f 13 200—f 13 900, verminderd met de netto-opbrengst van de aan leden en niet-leden verkochte exemplaren, bedragen.

Het voorstel van voorzitter en secretaris der Bibliotheekcommissie is in een vergadering dezer Commissie behandeld en door een meerderheid der Commissie aanvaard. Hierop is het aan het Algemeen Bestuur voorgelegd, dat zich hiermede unaniem heeft verenigd.

Het Algemeen Bestuur heeft vervolgens dit plan voorgelegd aan de vergadering van de Raad van Overleg en de Raad verzocht zijn goedkeuring te hechten aan een voorstel van het Algemeen Bestuur aan de Algemene Vergadering om voor de voorbereiding van deze uitgave, die, naar de opzet is, in 1956 zou moeten verschijnen, een eerste bedrag, voorlopig tot een maximum van f 5 000, uit het kapitaal der Vereniging te zijner beschikking te stellen.

De Raad van Overleg heeft zich met dit voorstel zonder stemming verenigd.

ad 10.

Dit voorstel beoogt, evenals vorige jaren, de mogelijkheid te scheppen de huidige secretaris, tevens secretaris van de Redactiecommissie van het Recueil, indien dat gewenst geacht wordt en hij daartoe bereid is, wederom voor een jaar in zijn functie te herkiezen.

De bovenstaande agenda is door de Raad van Overleg behandeld in zijn vergadering van 30 Mei j.l. De Raad heeft alle aan de orde gestelde verslagen en voorstellen zonder stemming goedgekeurd.

Contributie 1953.

In de eerste week van Januari van dit jaar werd aan alle leden der Nederlandse Chemische Vereniging een kaart gezonden met het verzoek de over 1953 verschuldigde contributie te storten op de girorekening der Vereniging te 's-Gravenhage, no. 7680.

Velen der leden hebben gevolg gegeven aan dit verzoek en hebben daardoor werk, tijd en kosten aan het Bureau bespaard. Maar velen ook hebben zich tot nu toe nog niet van de plicht gekweten. Deze zullen de penningmeester zeer verplichten het voorbeeld van hun medeleden te volgen. Het Algemeen Bestuur doet hierbij een dringend beroep op deze leden hun contributie 1953 benevens eventueel verschuldigd abonnement op het Recueil over 1953 alsnog binnen enige weken te voldoen.

Hun, die uitstel van betaling tot later in het jaar of om dringende redenen betaling in termijnen wensen, wordt verzocht hiertoe tijdig een verzoek bij het Algemeen Bestuur in te dienen.

De contributie bedraagt:

- f 20.— voor gewone leden in Nederland en de overzeese Rijksdelen benevens Indonesië; Recueil f 10.—
- f 22.— voor gewone leden in het buitenland; Recueil f 10.—
- f 10.— voor buitengewone leden (studenten); Recueil f 6.—
- f 5.— voor huisgenootleden.
- f 11.— voor gewone leden van de Vlaamse Chemische Vereniging of van de Société Chimique de Belgique¹⁾.
- f 6.— voor studentleden van beide hiervoor genoemde verenigingen¹⁾.
- f 17.— voor leden van het Kon. Instituut van Ingenieurs en van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging.

De contributie voor gewone, resp. buitengewone leden der Indonesische Chemische Vereniging (geassocieerd lid van de Ned. Chem. Ver.) bedraagt in Ned. courant f 10.—, resp. f 5.—¹⁾.

De contributie als geassocieerd lid van de Vlaamse Chemische Vereniging bedraagt voor onze gewone leden 175 B.Frs. (f 13.65) en voor onze buitengewone leden 100 B.Frs. (f 7.80).

De contributie als geassocieerd lid van de Société Chimique de Belgique bedraagt voor onze gewone leden 200 B.Frs. (f 15.60), voor onze buitengewone leden 75 B.Frs. (f 5.85).

In de contributie van de Société Chimique de Belgique is niet begrepen het abonnement op l'Industrie Chimique Belge. Dit bedraagt voor beide soorten geassocieerde leden 50 B.Frs. (f 3.90).

¹⁾ Men wordt verzocht, voor zover dit vroeger niet is geschied, een verklaring van de Vereniging, waarvan men gewoon lid is, te zenden.

Mededelingen van verschillende aard

Sterrewacht van de Rijksuniversiteit te Utrecht.
Nederlandse Natuurkundige Vereniging.
Nederlandse Astronomenclub.

Vereniging van Leraren in Natuur- en Scheikunde.

Vereniging van Leraren in de Wiskunde, de
Mechanica en de Cosmografie aan
H.B.S.-en en Lycea.

Groep Leraren in Wiskunde en Natuurwetenschappen aan Gymnasiën en Lycea.

Vacantie-cursus over
recente ontwikkelingen van de sterrenkunde.

Ter ere van het 100-jarig bestaan van de Utrechtse Sterrewacht „Sonneborgh” wordt de jaarlijkse vacantie-cursus van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging en Velines ditmaal gehouden over een astronomisch onderwerp en is bij de organisatie de medewerking van de Utrechtse Sterrewacht, de Nederlandse Astronomen-Club, Wimecos en Liwenagel verkregen.

De cursus wordt gehouden op **Woensdag 26 Augustus en Donderdag 27 Augustus 1953 te Utrecht**. Secretariaat, Thorbeckestraat 17, Leiden. De voordrachten hebben plaats in de collegezaal van het Natuurkundige Laboratorium van de Rijks Universiteit, Bijlhouwerstraat 6; de demonstraties zullen worden gehouden in de Sterrewacht, **Zonnenburg 2**. Deze gebouwen zijn te bereiken met bus no. 8; uitstappen Ledig Erf (voor Fysisch Laboratorium) of Museum (voor Sterrewacht).

Programma.

26 Augustus 1953:

- 10.30—10.45 u.: M. Minnaert (Utrecht): Inleiding. Het inwendige der aarde.
10.45—11.30 u.: J. Veldkamp (De Bilt): De ionosfeer.
11.30—12.15 u.: C. de Jager (Utrecht): Kometen en meteoren.
12.15—13.00 u.: H. T. Berlage (De Bilt): Vorming en evolutie van het planetenstelsel.
14.30—15.15 u.: M. Minnaert (Utrecht): Het oppervlak der zon.
15.15—16.00 u.: J. Houtgast (Utrecht): De omhulling der zon. Invloeden op de aarde.
16.00—16.45 u.: H. Hubenet (Utrecht): Het inwendige van de zon en van de sterren.
20.30—22.30 u.: Demonstraties: Kleine kijkers, grote kijker, astronomische films, foto's en stereoscopische opnamen.

27 Augustus 1953:

- 8.45—10.15 u.: Demonstraties; Zonne-opstelling, protuberansenfilter, boeken over de sterrenkunde.
10.45—11.30 u.: H. Zandstra (Amsterdam): Gasnevels.
11.30—12.15 u.: H. C. v. d. Hulst (Leiden): De interstellaire materie en zijn radiostraling.
12.15—13.00 u.: J. H. Oort (Leiden): De bouw van het Melkwegstelsel.
14.30—15.15 u.: D. Koelbloed (Amsterdam): De extragalactische nevels. De sterbevolkingen.
15.15—16.00 u.: M. Minnaert (Utrecht): De evolutie van het heelal. Overzicht.
16.00—16.45 u.: A. J. M. Wanders (Venlo): Onderwijs in de sterrenkunde.
16.45—17.00 u.: Sluiting van de cursus.

Er is tijd uitgetrokken voor het stellen van vragen. Onder leiding van Dr. P. H. van Cittert is een uitgekozen verzameling oude astronomische instrumenten van het Universiteitsmuseum en van de Sterrewacht tentoongesteld in een zaal van de Sterrewacht.

Er bestaat gelegenheid om in de Mensa van de Rijksuniversiteit de maaltijden te gebruiken. De prijzen zijn: koffiemaaltijd f 0.75; warme maaltijd f 1.00.

Zoveel mogelijk zal getracht worden de deelnemers, voor zover zij dit wensen, in de nacht van 26 op 27 Augustus onder te brengen bij leden van de wetenschappelijke staven van het Natuurkundig Laboratorium, de Sterrewacht en het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut.

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen heeft een subsidie verleend, waardoor het mogelijk is een deel van de gemaakte reiskosten (3de klas) en verblijfskosten te vergoeden

aan de leraren, die van verre komen. Nadere bijzonderheden hierover worden tijdens de cursus medegedeeld.

De prijs van de cursus bedraagt voor leden van de organiserende verenigingen f 7.50. Voor niet-leden f 12.50. Hierbij zijn inbegrepen de kosten van de gestencilde inhoud van de voordrachten. De stencils worden te Utrecht voor de aanvang van de cursus uitgereikt.

Aanmelding kan geschieden door storting van het verschuldigde bedrag op postrekening nr. 262144, ten name van Dr. J. W. Blom, Leiden. Voor de goede gang van zaken is het noodzakelijk dat men op het girostrookje vermeldt:

- de school waaraan les gegeven wordt,
- de vereniging waarvan men lid is,
- of men de maaltijden in de Mensa wenst te gebruiken,
- of men ingekwartierd wil worden,
- of men wil declareren (hoeveel ongeveer).

Opgave voor 10 Augustus.

Chemical Plant Exhibition.

3—17 September 1953, Olympia, Londen.

De eerste „Chemical Plant Exhibition” na de oorlog zal van 3 tot 17 September 1953 onder auspiciën van de British Chemical Plant Manufacturer's Marine and Welding Exhibition in Olympia te Londen worden gehouden.

Buitenlandse bezoekers hebben vrije toegang op vertoon van hun handelskaart of paspoort.

Bijzonderheden worden gaarne verstrekt door de Secretary of the British Chemical Plant Manufacturers' Association, 14 Suffolk Street, London S.W.1.

Hoofdkommissie voor de Normalisatie in Nederland.

Normalisatie van droge verfstoffen.

De Hoofdkommissie voor de Normalisatie in Nederland (HCNN) heeft ter critiek gepubliceerd de ontwerpnorm:

V 1943 Droge verfstoffen. Keuringsproeven. Blanc fixe en zwaarspaat.

Toelichting.

Deze ontwerpnorm is samengesteld door normcommissie T 9 Verwaren. Bij het opstellen is gebruik gemaakt van reeds bestaande normen in andere landen.

Aangezien blanc fixe en zwaarspaat in chemische samenstelling overeenkomen, werd besloten de keuringsproeven voor beide in één blad te verenigen.

Een silicumbepaling werd niet nodig geoordeeld omdat in de norm N 901 „Droge verfstoffen (Pigmenten). Definities en keuringseisen” daarvoor geen eis is gesteld. Het onderscheid tussen de beide droge verfstoffen vindt men bij het beproeven volgens punt 7 van de ontwerpnorm V 1943. Hierbij worden de beide stoffen onderzocht met een polarisatie-microscop. Zwaarspaat vertoont de karakteristieke interferentiekleuren, blanc fixe geeft dit optische verschijnsel niet te zien.

Door deze publicatie ter critiek worden belangstellenden in de gelegenheid gesteld eventuele opmerkingen ter kennis van de commissie te brengen, opdat daarmede rekening gehouden kan worden bij het vaststellen van de definitieve norm. Deze critiek wordt gaarne ingewacht bij het Centraal Normalisatiebureau, Lange Houtstraat 13 A, 's-Gravenhage, voor 1 Januari 1954.

Wij ontvangen:

(41) Van Dijkers-Hengelo, een prospectus van Dijkers' ijzeren en stalen „Apurg” schuifcondenspotten voor 2, 10 en 20 kg/cm² werkdruk.

(42) Van P. Beun en J. de Ronde, prijscouranten voor Ultrathermostaat vlg. Höppler, Höppler-viscosimeter, Electrisch roerapparaat, Synchronmotortjes, Electrische verwarmingsmantels, Neo comparator, Balansen, Destilleerapparaten, Standvaten en Spoelapparaten.

(43) Van N.V. Glashandel Dijkstra-Verenigde en Glasfabrieken A. J. Bakker, een boekje tevens prijscourant met een beschrijving van materialen voor de bereiding van injectie- en infusievloeistoffen.

(44) De verslagen over 1951 en 1952 van het Rubberinstituut T.N.O.

(45) Van het Nederlands Instituut voor Documentatie en Registratuur het Verslag van het bestuur over 1952.

Vraag en Aanbod

Plaatsing geschiedt alleen voor leden der Nederl. Chem. Vereniging.

Correspondentie wordt over deze rubriek niet gevoerd: de Redactie, Lange Voorhout 5, 's-Gravenhage, zendt alleen brieven door, waarvoor men porto insluit.

Ter overneming gevraagd:

- * Alexander, princ. of ionic organic reactions.
- * Chem. Reviews 41, nummer 3 (Dec. 1947).
- * 3 dln Schoorl, Org. Analyse.
- Commentaar op de Pharmacopee.
- Pauling, General Chemistry.

Ter overneming aangeboden:

- * Chem. Weekblad 1934 t/m 1953, ingeb. Euclides 1925/36.
- Diverse Recueils.
- D. H. Wester, Mensch, scheikunde en samenleving, 1947.
- H. Ost, Lehrb. d. chem. Technologie, 10de druk.
- C. J. v. Nieuwenburg, Kwalit. chem. analyse.
- J. Bolman, De edel- en sierstenen.
- A. E. v. Arkel, Moleculen en kristallen.
- W. H. Bragg, W. L. Bragg, X rays and crystal structure, 4e druk.
- Ostwald, Die Welt d. vernachl. Dimensionen, 3e druk.
- H. Falkenhagen, Elektrolyte.
- Zernike, Thermodyn. en statistiek in de chemie, 1942.
- A. J. Rutgers, Phys. scheikunde 1939.
- Kronig, Leerb. d. natuurkunde 1951.
- Zwicker, Leerb. d. optiek 1933.
- Einstein-Infeld, Physik als Abenteurer d. Erkenntnis 1938.
- F. Kohlrausch, Lehrb. d. prakt. Physik, 16e druk.
- Gerrits, Leerb. d. natuurkunde, 20e druk.
- H. Schmidt, Theorie d. Wellengleichung 1931.
- Russell, Dugan, Stewart, Astronomy I, II.
- H. Freundlich, Kapillarchemie I, II.
- G. Fochernak, Mineralogie 1915.
- Treadwell, Anal. Chemie I, II.
- Holleman-Wibaut, Org. chemie 13e druk.
- Holleman-Büchner, Anorg. Chemie, 10—11e druk.
- A. Findlay, A hundred years of chemistry 1937.
- Kruyt, Physische chemie voor biol. en medici, 7e druk.
- J. H. van 't Hoff, Etudes de dynamique chimique 1884.
- Bakhuys Roozeboom, Heterogene Gleichgew. II, III, II, 2, 3.
- H. A. Lorentz, Natuurkunde I, II.
- v. Laar, Zustandsgleichung von Gasen und Flüssigkeiten.
- Kuene, Die Zustandsgleichung d. Gase u.s.w.
- H. A. Lorentz, Lessen over theor. natuurk.
- R. Becher, Theorie d. Elektrizität II: Elketronentheorie.
- Grimsehl, Lehrb. d. Physik. Materie u. Aether. II.
- A. Sommerfeld, Atombau u. Spektrallinien.
- Analytisch glaswerk.
- * Chem. Abstracts 1948 t/m 1951.
- * Humido Control Apparaat; compleet met antenne, type H.C.T. 80 Watt, 50 Hz, 110/120 Volt.
- * Chem. Weekblad 1935 t/m 1943, los.
- Holleman, Leerb. d. chemie I: Anorg. Chem. 8e druk 1924; II: Org. Chemie, 9e druk 1922.
- Steensma, Hoofddlijnen der biochemie 1942.
- Steensma, Methoden chem. en micros. diagnostiek, 2e druk.
- Schoorl, Org. analyse, 1911.
- * Platina kroesje, model voor vluchtig-bepaling in kolen, 11.36 g.
- * Chem. Abstracts, 1947 en 1948
- Bauer, Fette und Oele 1928.
- Delmonte, Technology of adhesives 1946.
- Schroen, Logarithmentafel in zeven decimalen.
- Stuart, Molekulstruktur 1934.
- Foerst, Neuere Meth. d. org. Chemie 1944.
- Dulax & Rosenbaum, Industrial cold adhesives 1945.
- Feigl, Spot tests 1939.
- Fresenius Hand. d. anal. Chemie III, Bd. 1a en 2a. II, Bd 1a en 3.
- Klemperer, Einführ. i.d. Elektronik 1933.
- Adams e.a., Org. Reactions I, II, III, IV, V, VI, nieuw.
- Loewe, Optische Mess. d. Chemikers u. Mediziners 1939.
- Wizoeff, Einheitsl. Untersuchungsintern. i.d. Fett- u. Wachst.-industrie 1930.
- Billiter, Prinzipien d. Galvanotechnik 1934.
- Richter-Anschuetz, Deel I en III 1931.
- Wehrich, Chem. Analysen i.d. Stahlindustrie 1939.

Seeliger, Angewandte Atomphysik 1938.

Mark & Withby, Advances in colloid science Vol II 1946.

Remich, Interpretations of org. chemistry 1946.

Ritter, Korrosionstabelle metall. Werkstoffe 1937.

Vilbig & Zenneck, Fortschritte d. Hochfrequenztechnik 1943.

Aluminium-Analysen 1939: Chemiker Fachausschuss.

Conant, Org. Chemistry 1946.

* mg-apothekebalans, geheel ongebruikt, in glazen kast, max-gew. 30 g met geijkte mg-gewichten.

Codex medicamentorum Nederlandicus, tweede uitgave.

Metaalgaaszeef, 29 cm diam, maaswijdte ca. 250 micron.

Waterstraalluchtpomp, type Leybolt.

Aangeboden betrekkingen

Zie de advertenties in no. 25.

The Procter and Gamble Co., Cincinnati-17, Ohio, U.S.A. zoekt „Chemical engineers” en physische en organische chemici.

Bij het Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater te 's-Gravenhage wordt gevraagd een scheikundig bioloog (Scheik. Ir., Drs. Chem., Landbouwk. Ir. of Drs. Biologie).

Gevraagde betrekkingen

- 522: Scheikundig ingenieur, diploma 1927, met jarenlange industriële ervaring als kolloïdchemicus, bekend met analytische chemie en verfstoffen, goede talenkennis, zoekt verbetering van positie.
- 769: Scheikundig ingenieur, diploma Delft 1932, zoekt werk als adviseur. Genegen op elk terrein werkzaam te zijn.
- 818: Dr. in de chemie, 8 jaar ervaring in voedingsmiddelen-analyse en literatuurstudie, zoekt bijverdienste voor de avonduren.
- 821: Chem. Dra., hoofdvak organische chemie, bijvakken microbiologie en fysiologische chemie, met ruim 3 jaar ervaring in literatuurstudie en research, goede talenkennis, beschik-kend over type- en stencilmachine, wonend in Amsterdam, zoekt thuiswerk, eventueel ook op ander gebied.
- 828: Chem. Drs., physico-chemicus, promotie voorbereidend, met onderwijservaring, (bevoegdheden natuurk., mecha-nica) zou gaarne enige avonden en eventueel een aantal uren overdag productief maken (Amsterdam of omgeving).
- 845: Scheikundig ingenieur, researchervaring water- en bodem-onderzoek, visserij-technologie, conservering e.d., met tropenervaring, zoekt werkzaamheden.
- 849: Dr. in de scheikunde, in het Zuiden van het land, wenst zijn vrije tijd (enige middagen en avonden en vacaties) productief te maken.
- 860: Chemisch doctorandus zou gaarne zijn vrije tijd productief maken, liefst in het Westen van het land.
- 864: Scheikundig Ir., dipl. Delft 1951, researchervaring electro-chemie en cellulosechemie, wenst van betrekking te veranderen.
- 867: Chemisch ingenieur, doctor in de technische wetenschap, met veel binnen- en buitenlandse ervaring op verschillend gebied, zoekt functie.
- 869: Chem. Drs. zou gaarne enige dagen of avonden per week productief maken, liefst in Limburg.

Agenda van vergaderingen

- 20 Juni—30 Aug.: Tentoonstelling ter ere van Lorentz en Kamerlingh Onnes (Leiden). Zie Chem. Weekblad pg. 439.
- 22 Juni—5 Juli: Tentoonstelling historische verzameling Joh. Enschédé en Zonen Grafische Inrichting N.V. Haarlem. Zie Chem. Weekblad pg. 422.
- 2 Juli: Bond voor Materialenkennis, Kring Vezels en cel-lulose (Arnhem). Lezingen van Prof. H. Mark, Brooklyn. Zie Chem. Weekblad pg. 406.
- 21, 22 en 23 Juli: 110e Algemene Vergadering der N.C.V. 's-Gravenhage). Men zie het programma in Chem. Weekblad pg. 369.